

Rødt Nytt

Avisa til Rødt Nr. 4 2022

Returadresse: Rødt, Dronningens
gate 22, 0154 Oslo

Tida for «å vente og se» er over:

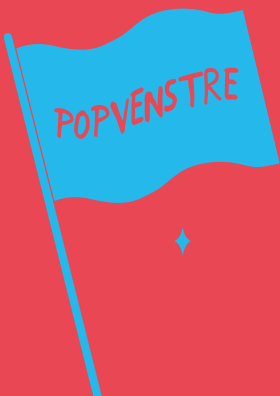
Slik vil Rødt løse strømpriskrisa

Foto: Nikola Johnny Mirkovic/Unsplash.

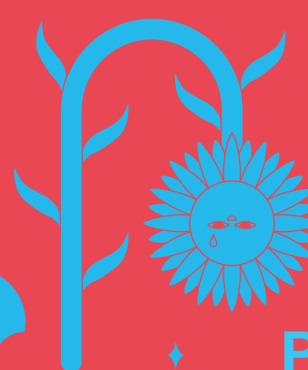
NATO ofrer kurderne:

– Et pinlig knefall for Erdogans autoritære regime

Foto: Kirchstrüggle.



**POPVENSTRE
KUBA PÅ ARKEN
27.08.2022**



**FULLT
PROGRAM
PÅ SIDE 6-7**

Leder:

“Dyrtids-begrepet er på full vei tilbake i avisspaltene. Det burde bekymre regjeringa.” **Silje Kjosbakken**, nestleder i Rødt



Rapport fra Løvebakken:

“At FrP velger å peke finger mot bøndene framfor dagligvarebaronene, er ingen overraskelse.” **Geir Jørgensen**, Stortingsrepresentant





Silje Kjosbakken
silje@roedt.no
Nestleder i Rødt

Dyrtid

Leder

Denne sommeren har vi opplevd en voldsom prisoppgang på helt nødvendige ting som matvarer, strøm og drivstoff. Samtidig har boligrenta økt. I følge Forbruksforskningsinstituttet SIFO har hele 1 av 3 norske husstander fått en dårligere økonomi siden januar. 21 prosent av de spurte i undersøkelsen oppgir at de har redusert matbudsjettet for å få endene til å møtes. Dette tallet stiger til over 60 prosent blant de som er hardest rammet. Når prisene stiger og det blir dyrere å leve, er det jo alltid de som har minst fra før det går hardest utover. Det er noe av det som gjør kapitalismen så fordømt urettferdig.

Den viktigste enkeltfaktoren til dyrtida er strømprisen. 66 prosent av husholdningene oppgir at de har hatt utfordringer med å betale stømmregninga. Det er helt uholdbart i et land der offentlig eide selskaper produserer kraft til ekstremt lave kostnader. Så hvordan har det seg at norske strømkunder plutselig blir møtt med skyhøye regninger?

Noe av poenget med offentlig eierskap er å skjerme en tjeneste fra de mekanismene som styrer det såkalt frie marked. Grunnen til at for eksempel skoler eller sykehus er offentlig drevet er at vi anser det som livsnødvendige goder alle skal ha lik tilgang til. Tykkelsen på lommeboka skal ikke avgjøre om du har mulighet til å ta deg en utdanning eller få hjelp hvis du blir syk eller skadet. Helsehjelp og utdanning er ikke som en vare på et marked. Men strømmen er det. Nå opplever vi prisrekord på strøm, til tross for et stort kraftoverskudd. Det viser at markedet ikke tjener folk flest.

For at priskrise skal bli kortest mulig trengs det motpolitikk. Allerede i våres foreslo Rødt en tiltakspakke mot de høye prisene. At den ble stemt ned er så sin sak. Men at en Ap-ledet regjering har så god tid til å «vente og se» er vanskelig å forstå. Staten har tross alt rekordhøye inntekter fra de økte strømprisene, olje og gass. Hvis folk opplever å ikke ha råd til helt grunnleggende ting som mat og strøm, samtidig som staten håver inn, vil tilliten til den norske modellen svekkes. Det kan være med på å berede grunnen for at Erna Solberg vender tilbake til regjeringskontorene.

I Store norske leksikon kan vi lese: «Dyrtid er en periode med høye eller sterkt økende priser. Dette kan gjelde en enkelt vare eller flere varer. Dyrtids-begrepet ble mye brukt til inn i etterkrigstiden, men har fra 1960-årene vært benyttet sjeldnere og sjeldnere.» Nå er begrepet for fullt tilbake i avisspaltene. Det burde bekymre Jonas Gahr Støre og hans regjeringskolleger.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo

– En katastrofe for både husholdning og næringsliv

Krever tiltak: Rødt mener dagens strømpolitikk truer den norske forsyningssikkerheten. Foto: Nikola Johnny Mirkovic / Unsplash.

Kraftpolitikk

Brage Aronsen brage@roedt.no

Tida for å «vente og se» er forlenget forbi. Når det varsles om mulig strømrasjonering i kraftnasjonen Norge, er det et tegn på en fullstendig mislykket energipolitikk, sier Sofie Marhaug.

– De skyhøye strømprisene er et resultat av en feilslått energipolitikk som det er mulig å snu, sier stortingsrepresentant for Rødt og medlem av energikomiteen, Sofie Marhaug.

– Regjeringen fører en politikk som tynner befolkningen gjennom skyhøye priser samtidig som staten håver inn milliarder i økte inntekter. Dagens strømpolitikk er både dypt usosial og den truer den norske forsyningssikkerheten, sier Marhaug.

Prissmitte og truet forsyningssikkerhet

I begynnelsen av juli måtte en presset olje- og energiminister Terje Aasland vedgå at han ikke kan utelukke en mulig strømrasjonering i Norge til våren. I praksis vil en slik rasjonering bety at strømmen kan bli koblet ut deler av døgnet, eller at det kommer kvoter på hvor mye strøm man kan bruke uten å måtte betale skyhøye avgifter. Marhaug mener det skyldes den norske tilknytningen til det europeiske kraftmarkedet.

– Norge har hatt kraftutveksling med våre naboland helt siden 60-tallet. En slik utveksling er klok, og Rødt er ikke mot den. Men de siste årene har vi fått flere utenlandskabler til enda større og dyre prisområder, som Nederland, Tyskland og England. Disse kablene har stor eksportkapasitet, som gjør at vi har kunnet eksportere enda mer i perioder med høye priser. Det er lønnsomt for kraftprodusentene, men en katastrofe for både husholdninger og næringsliv. I tillegg til problemene med prissmitte, har vi også tømt magasinene i Sør-Norge, slik at forsyningssikkerheten er truet.

– Alle land i Europa bør ta grep for å spare

strøm og samtidig skjerme innbyggerne. Så er det ekstra paradoksalt at Norge står overfor en krise, siden vi i utgangspunktet er selvforsynt med rimelig, ren vannkraft. Men på grunn av den tette tilknytningen til det europeiske markedet med tilhørende eksport og prissmitte, rammes vi også.

– På sikt må vi ut av dette markedet, eller få en annen tilknytning til det. Det krever at avtalene for utenlandskablene reforhandles og at vi går ut av EUs energibyrå ACER. På kort sikt må vi stanse nedtappingen av magasinene og regulere strømprisene.

Er det ikke veldig usolidarisk å ikke ville dele av den norske krafta i den situasjonen Europa befinner seg i nå?

– Det er ikke bra for forsyningssikkerheten verken her hjemme eller i Europa at magasinene våre er tomme. Når det er sagt, så vil kraftoverskuddet av fornybar kraft kun dekke noen promille av det europeiske behovet for kraft. Vi bidrar langt mer med gass; det monner langt mer. Rødt støtter at vi eksporterer gass nå, selv om vi ikke ønsker å åpne felt som kommer i drift flere tiår frem i tid.

– Problemet med å eksportere den rimelige, fornybare kraften, er også at industriens nærhet til denne kraften er et gode i seg selv. I stedet for billig arbeidskraft, har vi bygget opp en industri som baserer seg på billig vannkraft med svært lite energitap. Resultatet er at Norge produserer kraftforedlende produkter som er svært, svært klimavennlige sammenlignet med produksjonen mange andre plasser. Å fjerne dette konkurransefortrinnet er verken bra for arbeidslivet, lokalmiljøer eller klimaet i stort.

Hva vil Rødt gjøre for å løse den akutte strømpriskrise?

– Vi krever makspris på strøm, i kombinasjon med et rettferdig innrettet avgiftssystem som i større grad tar hensyn til forbruk heller enn flate avgifter. I dag koster det i snitt under 12 øre kilowattimen å produsere strømmen, mens kundene betaler mange kroner. Rødt vil ha en makspris tre ganger konsesjonsprisen, det vil si 35 øre kilowattimen. Dette må kombineres med



oppdeckningsplikt for produsentene og strengere regulering av eksporten.

Risikerer vi ikke at en makspris fører til overforbruk av strøm?

– Nei, energi er en livsnødvendig vare, derfor styres ikke forbruket bare av pris. Rødt har dessuten foreslått at avgiftene skal innrettes som et toprissystem, for å skille mellom normalt forbruk og luksusforbruk. Vi ønsker også å gjøre det enklere å iverksette tiltak for å spare strøm og energieffektivisere, blant annet gjennom å reforhandle styringsavtalen til Enova. Folk med dårlig råd bør få støtte til energieffektiviseringstiltak.

Krever tiltak – nå

Stortinget møtes normalt sett ikke igjen før i oktober. Det betyr at det bare er regjeringen som kan ta grep for at forsyningssikkerheten ivaretas eller at prisene reguleres.

– Beskjeden fra Støre er at regjeringen ikke har tenkt å gjøre noen verdens ting, fordi markedet angivelig tjener oss godt. Folk må i stedet belage seg på en tøff vinter, slik han uttalte i Aftenposten 17. juli. Det er uakseptabelt. Vi står overfor en forsynings- og priskrise.

– Derfor krever Rødt at Stortinget kalles inn, med redegjørelse fra olje- og energiministeren og påfølgende møte der det er mulig å fatte politiske vedtak som binder regjeringen til masten. Presidentskapet skal diskutere muligheten for dette når de treffes 8. august, og Rødt forventer at de tar oppfordringen vår på alvor.

Siden Rødt reiste kravet om å hastebehandle strømpriskrisa har flere andre partier støttet initiativet. De to store industriforbundene i privat sektor, Fellesforbundet og industri Energi, er med på å øke presset mot regjeringen etter at de også gikk inn for en makspris på strøm.

Da Rødt Nytt gikk i trykken 4. august var det fortsatt uavklart hvorvidt Stortinget avbryter sommerferien for å behandle strømkrisen.



Storingsrepresentant: Sofie Marhaug er andre nestleder i Stortingets energi- og miljøkomité. Foto: Ihne Pedersen.

Slik vil Rødt løse strømpriskrisa:

- Rødt vil innføre makspris på strøm på 35 øre kWh for både privatkunder og næringsliv.
- Regulere krafteksporten via kabler til utlandet, for å holde strømprisene nede og unngå å importere europeiske strømpriser til Norge.
- Innføre et regulert to-prissystem, der vanlig forbruk er rimelig og luksusforbruk koster mer. Dette vil skåne folk flest for høye strømrregninger, mens de som bruker altfor mye strøm må betale mer.
- Avvise søknaden som ligger på vent i olje- og energidepartementet, om å bygge eksportkabelen NorthConnect, som vil gå fra Norge til Skottland.
- Melde Norge ut av EUs energibyrå ACER, for å sikre nasjonal kontroll over norsk kraftpolitikk.

Rødt Norge rundt



Odda:

Krev meir pengar til rassikring

Lokalpolitikarar Terje Kollbotn i Odda meiner andre prosjekt må setjast på vent til vegane er sikra.

– No er tida inne for å skjera gjennom og seia at me skal ha ei fullverdig løysing med ein fangmur og eit skikkeleg, solid overbygg som toler steinmassar på mangfaldige tonn, seier han til NRK Vestland.



Namsskogan:

Kritisk til kryptomining

Datasenteret i Namsskogan ble tatt opp under det siste fylkestingsmøtet i Trøndelag før sommeren. Datasenteret skal med tiden bruke drøye 100 megawatt, blant annet til å lage bitcoin.

– Et kraftverk som har sikret Namdalen billig strøm i lang tid, skal nå brukes til et vanvittig pyramidespill, sier Rødt-politiker Hallgeir Frøseth Opdal til Trønder-Avisa.

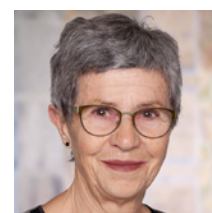


Nittedal:

Tommelen ned for betal-SFO

Rødt ville ikke være med på at SFO skal kunne tilby betalte aktiviteter utover selve grunntilbudet da kommunestyret behandlet saken.

– SFO skulle ideelt sett også vært gratis, men det er ikke gjennomførbart. Men foreldres økonomi skal ikke begrense hva barna skal få delta på, så betaling utover selve oppholdet i SFO sier vi prinsipielt nei til, sier Atle Skift til avisa Varingen.



Oslo:

Vil løse sykehusfloke

Rødt-politiker Maren Rismyhr frykter at et nytt Aker sykehus blir for stort.

– Det går ikke an å legge hele Oslos psykiatri langs Ringveien i det støy- og støvutsatte området, sier hun til NRK Oslo og Viken.

Løsningen er ifølge Rismyhr å bevare Ullevål, skrinlegge nye Gaustad, men la psykiatriske langtidspasienter bli værende på gamle Gaustad, og bygge mindre på Aker.



Rapport fra Løvebakken

Geir Jørgensen er stortingsrepresentant for Rødt og medlem av næringskomiteen.

FrPs omsorg for matvarebaronene

FrP og Rødt har vært enige om flere forslag om å møte det prissjokket folk nå opplever. Men når FrP peker ut jordbruksoppkjøret som syndebukker og bøndene som noen som lever herrens glade dager, samtidig som matvarebaronene unnslipper enhver kritikk, er det åpenbart hvor fundamentalt uenige vi er.

Matvareprisene stiger voldsomt. Det må møtes med konkrete tiltak. Blant grepene Rødt støtter er å kutte moms på mat. En flat avgift på matvarer er en dårlig og lite kreativ måte å finansiere fellesskapet på og den rammer de med minst hardest. En annen måte å beskytte forbrukerne mer for de voksende prisene globalt er å produsere mer mat i Norge. Det er også solidarisk med resten av verden.

FrP har aldri vært opptatt av at Norge skal produsere mer egen mat. De har stått for en ideologisk jordbrukspolitikk som ikke vil gi støtte til bønder for å produsere mat. I regjering lyktes de med mye. Mer import og lavere selvforsyning, dårligere inntekt og mer gjeld for bøndene. Derfor er FrPs historiefortelling om at de høye matvareprisene skyldes jordbruksoppkjøret – som langt på vei kom bøndenes rettfærdige krav i møte, feilaktig. Særlig om man kikker bak FrPs usannheter og ser på de faktiske tallene.

Svært lite av prisen på matvarene går til bonden. Det koster å prosessere maten, pakke den inn, transportere den og få den ut i butikk. I hvert ledd skal noen ha betalt. Men ikke minst er det noen av Norges rikeste som stikker store deler av overskuddet i lomma. FrP har likevel vist toppene i matvarebransjen en voldsom omsorg gjennom sin tid i regjering, med generøse skattelettelser.

Størsteparten av summen bøndene fikk i årets jordbruksoppkjøp var ren kompensasjon for økte priser, men en liten del skal tas inn gjennom økte priser. Fordelt utover hele landets matproduksjon og alle landets bønder, er det likevel relativt små summer det er snakk om.

For melka får bonden for eksempel 33 øre ekstra per liter. Likevel er prisen i butikk økt med 1,6 kroner, omtrent fem ganger så mye. For egg er prisen bonden får omtrent 5 øre per egg, eller 30 øre for en sekspakning. Likevel melder TV2 at en sekspakning med økologiske egg har økt i pris med 5,5 kroner i juli. Det er en økning atten ganger høyere enn hva bøndene får! Så hvorfor øker prisene igjen?

I Norge sitter tre store kjeder med makt over nesten alle matbutikker. De har tjent fett på å selge oss mat, og eierne av Orkla, Reitangruppen og Norgesgruppen troner alle på topp 10-lista over Norges rikeste. Norgesgruppen hadde i fjor en omsetning på nesten fire milliarder og Orkla utbetalte over tre milliarder i utbytte til sine eiere.

At FrP velger å peke finger mot bøndene framfor dagligvarebaronene, er ingen overraskelse: De har lenge vært partiet for rikfolk flest.



– Det er ingen dugnad når de rike snor seg unna

Versting: Petter Stordalen er en av de som bruker mest privatfly i hele Norden. Foto: Jacob Mørch / Norsk olje og gass / CC BY-SA 2.0.

Forskjells-Norge

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Jeg skjønner godt at folk blir drittlei av alt snakket om dugnad og at alle må bidra. Det er de rikeste som forurenser mest, og de må ta størstedelen av regninga når klimagassutslippene skal ned, sier nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen.

Denne sommeren har Rødt nok en gang hisset på seg noen av Norges rikeste etter forslag om å forby reiser med privatfly.

– At privatfly skal være et vanlig transportmiddel for de rikeste er helt avsyndig. Flyreiser er i seg selv veldig lite klimavennlig. Reiser med privatjet er helt ekstremt miljøfiendtlig. En tur i privatjet forurenser opp mot 15 ganger så mye per person som en tur med vanlig økonomiklasse, sier Martinussen.

– At noen få skal kunne ta privatjeten til hytta, mens mange andre ikke engang har råd til å ta med ungene på Tusenfryd sier noe om hvor urettferdig den angivelige klimadugnaden er. Det må bli slutt på at de rike snor seg unna. Vi kan ikke ha det sånn at folk flest må sitte sild i tønne og betale flyavgift, mens eliten brenner av klimagasser de nesten ikke betaler for.

– Det er kanskje noen milliardærer som setter konjakken i vrangstrupen nå, men Rødt mener altså at luksusforbruk som reiser med privatjet må forbys. Et slikt forbud er rett og slett helt nødvendig dersom vi skal nå klimamålene.

I strupen på jet-Petter

En av dem som reiser mest med privatfly i Norge, er hotellkonge Petter Stordalen. Utregninger Nettavisen gjorde i 2020 viser at én måneds bruk av privatflyet hans tilsvarer 19 år med gjennomsnittlig kjøring av en dieselbil. Det årlige utslippet fra Stordalens fly tilsvarer samme mengde utslipp som fra nær tusen personbiler i samme periode.

– Da hjelper det lite at han flottes seg med miljøprofil på Stordalen-hotellene. Dette er et typisk eksempel på «greenwashing», altså at rike eiere ikke lever opp til det grønne imaget de selger, sier Marie Sneve Martinussen.



Nestleder i Rødt: Marie Sneve Martinussen. Foto: André Løyning.

I november 2019 fløy Stordalen ruta Stockholm-Helsinki-København-Oslo fra onsdag til fredag i sitt eget privatfly for å promotere nyheten om at han hadde kjøpt 40 prosent av reiseselskapet Ving, ifølge Dagbladet.

– Det er ingen som er så viktige at de bare må reise på denne måten, heller ikke Petter Stordalen. Så skal vi huske at dette problemet er større enn han. Sist jeg sjekket eide Reitan-familien intet mindre enn tre private jetfly.

Vil luksusforbruket til livs

Mens CO₂-forbruket til vanlige nordmenn har gått ned siden 1990, har forbruket til de 10 prosent rikeste gått opp. I 1990 slapp de ut 25 tonn CO₂ årlig. I 2019 var dette økt til 32,5. Dette viser tall fra World Inequality Database.

– Det totale forbruket i Norge må ned. Men en god del av de som sitter nederst ved bordet bør faktisk få lov til å forbruke mer. Det gjelder folk som i dag kanskje ikke har råd til hverken utenlandsferie eller til å betale strømregninga. Skal vi løfte de som sliter mest, må de rikeste avstå fra overdrevent luksusforbruk.

– Jeg skjønner godt at folk blir drittlei av at det hele tida snakkes om dugnadsarbeid og at alle må bidra. Det er de rikeste som forurenser mest, og de må ta størstedelen av regninga når klimagassutslippene skal ned, sier Martinussen.

– Når Rødt snakker om kampen mot Forskjells-Norge handler det i aller høyeste grad også om bærekraft og klima. Færre milliardærer og mindre ulikhet vil gi mindre luksusforbruk, og dermed mindre klimapåvirkninger.

– Et pinlig knefall for Erdogans autoritære regime

Ofres: NATO, Sverige og Finland faller kurderne i ryggen for å sikre Tyrkias velsignelse til utvidelse av NATO. Foto: YPJ.

Solidaritet

Brage Aronsen brage@roedt.no

NATO ofrer kurderne til fordel for svensk og finsk medlemskap. Dermed er noen av dem som sto i frontlinja i krigen mot IS latt i stikken.

Russlands krig mot Ukraina har ført til at de tidligere nøytrale statene Sverige og Finland har søkt medlemskap i NATO. Men NATO har en klausul som gir ethvert medlemsland anledning til å nedlegge veto mot nye medlemmer. Det har Tyrkias president Recep Tayyip Erdogan utnyttet til det fulle. Han har gjentatte ganger truet med å blokkere for svensk og finsk medlemskap dersom landene ikke utleverer kurdiske aktivister Tyrkia anser for å være terrorister. Tirsdag 28. juni inngikk Sverige og Finland en avtale med Tyrkia der Erdogan i grove trekk får det som han vil. Stortingsrepresentant Seher Aydar mener avtalen er et pinlig knefall for et regime som utvikler seg i stadig mer autoritær retning.

– Dette er et dolkestøt mot kurderne. Demokrati og menneskerettigheter ofres for å tekkes en autoritær leder. Og det er ikke Sverige og Finland som bærer ansvaret for dette alene. Det er NATO som har presset de to landene til å ofre kurderne for å sikre svensk og finsk NATO-medlemskap, sier Aydar.

– Tyrkias president Erdogan har krevd å få diktere Nordens politikk overfor Tyrkia at NATO-land kriminaliserer kurderne og godtar å utlevere kurdere til mulig tortur og fengsel. Her har Vesten gjort knefall for et autoritært regime som ifølge Amnesty International begår grove menneskerettighetsbrudd hver eneste dag.

Norske politikere stemplet som terrorist sympatisører

Den tyrkiske presidenten rykket i juli ut med harde ord mot de nordiske NATO-aspirantene. Til nyhetsbyrået Reuters uttalte Erdogan at «nesten alle nordiske land er terroristreir,» og understreket at denne karakteristikken også inkluderer Norge.

– Når Erdogan kaller Norge og Sverige for «terroristreir», er det vanskelig å ta på alvor. Mer enn 44 000 mennesker sitter fengslet i Tyrkia for anklager om terrorisme. Dette inkluderer menneskerettighetsaktivister, journalister, politikere, akademikere og jurister, sier Aydar.

Hun viser til en rapport fra 2019 der den

Erdogan-tilknyttede tenketanken SETA navngir 120 nordmenn som støttespillere for PKK. Blant navnene på lista finner vi Rødt-leder Bjørnar Moxnes, SV-leder Audun Lysbakken, Ap-politiker Geir Waage, MDG-politiker Jan Bojer Vindheim og professor Thomas Hylland Eriksen.

– Alle menneskene på denne lista kan risikere forfølgelse og represalier i Tyrkia. Det sier litt om hva slags regime som nå får lov til å diktere sine helt egne opptaksvilkår i NATO, sier Aydar.

Svikter tidligere allierte fra krigen mot IS

Avtalene mellom Sverige og Finland og Tyrkia innebærer blant annet en forpliktelse til å behandle Tyrkias utleveringsbegjæringer og at de to nordiske landene må bidra i kampen mot Kurdistans Arbeiderparti (PKK). Sverige har dessuten opphevet sin selvpålagte våpenembargo mot Tyrkia, som de har hatt siden den tyrkiske okkupasjonen av Afrin begynte i 2018. I tillegg har Sverige og Finland måttet love å ikke støtte det kurdiske opposisjonspartiet PYD eller den kurdiske militsen YPG i Syria. Dette er kurdiske organisasjoner som var sentrale i kampen mot IS i Nord-Syria.

– Noen av dem som stod fremst i frontlinja i krigen mot IS blir nå latt i stikken. Uten YPG ville IS aldri ha blitt drevet ut av Syria. I oktober 2014 inngikk USA en taktisk, militær allianse med de kurdiske styrkene som forsvarte grensebyen Kobanê mot IS. Den vestlige koalisjonen var helt avhengig av at kurderne ofret seg på bakken for å overvinne islamistene. Men i dag er plutselig USA og Vesten uten videre villig til å falle kurderne i ryggen. Det gamle ordtaket «kurderne har ingen andre venner enn fjellene» har fått en ny, trist mening.

– Det bor rundt 100 000 kurdiske flyktninger i Sverige. De har all mulig grunn til å være sinte og skuffet. Mange av dem er naturligvis også redde for hva slags problemer avtalen med Erdogan kan skape for dem.

– Da debatten raste om svensk og finsk NATO-medlemskap tidligere i sommer var det ikke måte på hvor store ord regjeringa brukte om enhver motstand mot utvidelsen av NATO. Statsminister Jonas Gahr Støre karakteriserte Rødts politikk som «dypt usolidarisk». I dag lyder dette ganske hult og Støres solidaritet ligner mer et retorisk grep enn politiske realiteter. Erdogans kyniske - men vellykkede - maktspill viser imidlertid viktigheten av at noen solidariserer seg med folk som rammes av NATO-alliertes undertrykking. Den rollen er jeg glad for at Rødt kan spille.

– NATO-medlemskapet handler ikke om



Stortingsrepresentant: Seher Aydar. Foto: Ihne Pedersen.

Fakta om kurderne:

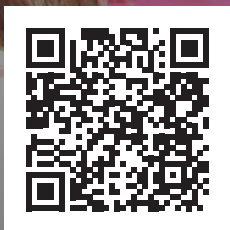
- Kurderne er en folkegruppe i Midtøsten. Kurderne bor hovedsakelig i landområdet Kurdistan omtrent mellom Eufrat og Urmiasjøen, i det som er dagens Iran, Irak, Tyrkia og Syria.
- Kurderne er den største minoriteten i Tyrkia, og utgjør 15-20 % av befolkningen. Men Tyrkia anerkjenner ingen nasjonale minoriteter, og kurdisk språk og kultur er brutalt undertrykket.
- Siden 1978 har Kurdistans arbeiderparti (PKK) ligget i konflikt med den tyrkiske staten, senere også væpnet konflikt. PKK blir ansett som en terrororganisasjon av blant andre USA og EU, men ikke av Norge.
- De kurdiske militærstyrkene YPG og YPJ deltok i den internasjonale koalisjonen som kriget mot Den islamske staten (IS) og drev islamistene ut av Syria. Også PKK spilte en viktig rolle i kampen mot IS.

solidaritet, tvert i mot. Det var ikke noe solidarisk ved at norske bombefly slapp hundrevis av bomber over Libya i 2011. Maktpartiene i Norge omtaler NATO som et verdifelleskap kun bestående av demokratier. Jeg mener vi ikke kan si det om Erdogans Tyrkia, Viktor Orbáns Ungarn eller et USA som igjen kan komme til å være styrt av Donald Trump. Rødt er for et sterkt og uavhengig forsvar av Norge, og ikke en sikkerhetspolitisk tvangstrøye som binder oss til USAs utenrikspolitiske interesser, sier Aydar.

POPVENSTRE KUBA *P*ARKEN 27.08.2022

AI *M*NG FOR ENRIKE
SLITEN *E*LITEN
TILBUD OG ETTERS *P*ØRSEL

SILVANA *M*MAM



Billetter fra 250,-
Scan QR-koden eller se popvenstre.no

PROGRAMMET

Hovedscenen	Salongscenen	Teltet	Barnescenen
12.00: TBA	12.15: Samtale: Naturen som forsvinner – hva gjør naturtapet med oss? Sigurd Hverven, Agnar Lirhus, Sofie Marhaug m.fl.	12.30: Samtale: Drittleiligheter og bolighaier Hanna Asefaw (Reduser husleia), Stein Stugu, Mirjam Sorge Folkvord, Emma Tollersrud	12.00: Ansiktsmaling, lek og spill
13.00: Konsert: Sliteneliten	13.05: Intervju: Ilya Matveev	13.30: Bokbad: Mímir om Michelet Mímir Kristjánsson, Cathrine Sandnes	13.00: Figurteater: Den lille røde høna og hvetekornet Mari Rise Knutsen, Eskild R. Myklebostad
14.00: Klassekampen-debatten: Den evige opposisjon SV, MDG og Rødt	14.00: Samtale: Strukturell rasisme og klasse Athena Farrokhzad (SE), Hatem Ben Mansour (Antirasistisk Senter), Nosizwe Baqwa, Seher Aydar 14.50: Opplesning: Athena Farrokhzad	14.30: Samtale: Streik - arbeiderklassens viktigste våpen. Eller? Espen Utne Landgraff, Janne Lisesdatter Håkonsen, Liv Bjørnhaug Johansen, Isak Lekve	14.00: Opplesning og live-tegning: Frinken Fopp Knut Nærum, Bjørn Ousland
15.00: Konsert: Tilbud og etterspørsel	15.00: Opplesninger Maria Navarro Skaranger, Molly Øxnevad 15.30 - 16.20: Samtale Hva kan science fiction lære oss om vår egen samtid? Cathrine Knudsen, Joanna Rzadkowska, Tharaniga Rajah, Julia Wiedlocha	15.30: Samtale: En rettferdig og grønn omstilling Anja Bakken Riise (Framtiden i våre hender), Ann Ørjebu, Kathrine Kinn, Marie Sneve Martinussen	15.00: Ansiktsmaling, lek og spill
16.00: Samtale: Skeiv kamp er klassekamp Torstein Dahle, Molly Øxnevad, Erna Bøyum, Salam Norge, Benedikte Pryneid Hansen	16.30 - 17.20: Samtale: Det politiske spillet – fotball, sportsvasking og boikott Mina Finstad Berg, Håvard Melnæs, Gjert Moldestad, Aslak Sira Myhre	16.30 - 17.20: Samtale: Sangen som våpen Gjermund Kolltveit, Rudolf Terland Bjørnerem, Flexi Aukan, Maria Eva Orieta m.fl.	16.00: Figurteater: Den lille røde høna og hvetekornet Mari Rise Knutsen, Eskild R. Myklebostad
17.00: Internasjonal debatt: Venstresida og krigen i Ukraina Volodymyr Ishchenko (UKR), Ilya Matveev (RUS), Veronika Honkasalo (FIN), Bjørnar Moxnes, Ellen Engelstad	17.45: Samtale: Den vanskelige maten Andreas Liebe Delsett, Sandra Lillebø, Lara Rashid m.fl.	17.30: Live podkast: MÍMIR & MARSDAL Mímir Kristjánsson, Magnus Marsdal	
18.30: Konsert: TBA		18.30: Samtale Fattigdom og sosial ulikhet i kunsten Kaisa Hansen-Suckow, Maria Navarro Skaranger, Helene Heger Voldner	
19.45: Konsert: Aiming for Enrike			
21.00: Konsert: Silvana Imam			

Følg med på popvenstre.no for de siste program-annonseringene. Der finner du også praktisk informasjon om festivalen.



Vil ha ny matpolitikk på bordet

Kommer på Popvenstre: Forfatter Andreas Liebe Delsett. Foto: Eivind Volder Rutle/Manifest.

Popvenstre

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Maten er for viktig for oss til at vi kan overlate den til markedet aleine, sier Andreas Liebe Delsett.

Han er aktuell med boka *Den vanskelige maten* (Manifest, 2022). Ellers har han blant annet vært leder av Rødt Oslo og vikariert som rådgiver på Stortinget. Under Popvenstre 27. august møter han forfatter Sandra Lillebø og andre til samtale om matens rolle i klassesamfunnet, med journalist og forfatter Lara Rashid som samtaleleder. Delsett skal også diske opp med mat under arrangementet, og lover at maten han byr på «ikke skal være vanskelig» – i seg selv en bragd når alt fra helsebetyrninger til klimaangst og stigende matpriser utløser mye grubling om matvalg:

– Mange kjenner seg igjen i at maten blir stadig vanskeligere å forholde seg til. Vi har kjøttskam, vi bekymrer oss for konsekvensene av vårt eget forbruk, vi vet at det er slavelignende forhold i grønnsaksproduksjonen mange steder ... Delsett mener det blir lammende når vi prøver å løse disse problemene på forbrukernivå.

– Det var der arbeidet med boka begynte for meg, med den voksende ubehagelige følelsen av at den turen på butikken blir vanskeligere og vanskeligere mens jeg forsøker å ta hensyn til det ene og det andre og det tredje og det fjerde.

Konsument eller borger?

Delsett mener vi må forstå maten som mye mer enn et helse spørsmål alene, men er kritisk til å legge ansvaret for produksjonsforhold, klima, miljø og dyrevelferd på forbrukerne framfor å regulere feltet og stille kollektive krav.

– Det er ikke rart at vi tenker så mye på vårt eget konsum, for hele tida blir vi jo «nudga» til å tro at vi tar gode valg og kan forandre verden gjennom hva vi putter i handlekurven. Men den butikken er rigga lenge før vi går inn. Som konsumenter betyr vi egentlig ingenting. Det er først når vi organiserer oss og samler oss om å kreve en ny matpolitikk at vi har noen mulighet for å vinne fram. Vi glemmer at vi er borgere av et demokrati,

og at fellesskapsløsninger er måten vi har oppnådd framgang på innenfor andre områder.

I boka *Det skjulte klassesamfund* (Aarhus University Press, 2012) er et hovedfunn for de danske forskerne at klasseforskjeller av veldig mange oppfattes som personlighet, individuelle valg og smak.

– Denne feilslutninga er nok noe vi gjør i veldig stor grad med maten. En vesentlig konsekvens av markedsvendinga på matfeltet er at vi har individualisert ansvaret, det har blitt opp til hver enkelt å ta gode valg i matveien. Det er en ideologi som jeg har store problemer med, og som venstresida må ta alvorlig.

Store klasseforskjeller

Etter mange tiår med sterk offentlig regulering av matproduksjonen, svingte pendelen gradvis i den andre retninga fra 70-tallet og utover.

– På matfeltet har Norge i stadig større grad tillatt kapitalistisk profittmaksimerende produksjonsmodeller. Vi har en monopolsituasjon i dagligvarebransjen og langt på vei i foredlingsindustrien. Noen tjener svært godt i dette systemet, andre mye dårligere. Jo lengre opp i mathierarkiet, jo bedre betaling. Helt på bunnen tjener folk så dårlig at de risikerer å bli working poor. Det gjelder bøndene som produserer maten, sesongarbeiderne, kokker, transportarbeidere og de som jobber i foredling. Altså de som er aller nærmest produksjonen og distribusjonen.

Andelen av husholdningsbudsjettet vi bruker på mat har sunket siden syttitallet. Den gjennomsnittlige husholdningen bruker rundt en tittel av husholdningsbudsjettet på mat. Delsett er imidlertid usikker på hvor mye det egentlig sier oss:

– Hvordan er forskjellen i forbruket av mat mellom ulike norske husholdninger? Vi vet at det er stor variasjon i kjøpekrafta. Når vi tar utgangspunkt i et gjennomsnitt, er det godt mulig at det er store forskjeller i situasjonen for lavtlønte og mer bemidla folk. Jeg gleder meg til å diskutere disse spørsmålene på Popvenstre med folk som er særlig opptatt av hvordan klasse gir seg utslag i maten.

Kvalitet uten snobberi

Delsett understreker at Forskjells-Norge er en realitet også på butikken og ved måltidene.



Aktuell bok: *Den vanskelige maten* handler om å gjenfinne matleden og få på plass en matpolitikk som gagnar både mennesker og miljø.

– Jeg tror at ganske mange av oss lever i den villfarelsen at vi er mye mer like enn vi egentlig er, samtidig som vi bruker mat for å demonstrere sosial status. Vi må overkomme disse måtene vi bruker maten til å heve oss over hverandre på, sier Delsett.

Derimot er han ikke redd for å snakke om kvalitetsmat.

– Venstresida har hatt berøringsangst for matpolitikken altfor lenge, kanskje i frykt for å virke snobbete? Vi må ta kvalitetsbegrepet tilbake fra høyresida. Hvorfor kan vi ikke ha kvalitetskriteriet for mat sånn vi har det for litteratur og musikk? Klassekampen har Bokmagasinet og Musikkmagasinet, men ikke noe matmagasin.

Delsett åpner for at matprisene faktisk må opp for at de som produserer og kjører ut maten skal få rettferdig betalt, men peker også på at det trengs omfordeling innad i mathierarkiet.

– Det må da gå an å beskatte dagligvaredynastiene bedre og mer effektivt, og vi må begrense adgangen deres til å ta kontroll over hele leveringskjeden. Vi må også påvirke maktforholda innad i matsystemet, blant annet gjennom bedre franchiselovgivning som utjevner maktbalansen til fordel for de som jobber i butikk og de små lokale kjøpmennene på bekostning av de store kjedene, sier Delsett.

Han ønsker seg en folkebevegelse for maten vår som stiller felles krav om politisk handling.

– Det vi trenger er en fullstendig omkalfatring av matsystemet.



Rødts historie

Brage Aronsen brage@roedt.no

I 2022 er det 15 år siden Rødt ble stiftet. Siden da har Rødt vokst til å bli en folkebevegelse mot økte forskjeller. Historien om Rødts 15 første år er en fortelling om å bygge stein på stein og om å ikke gi seg i motgang.



Ved stortingsvalget i 2013 stilte Rødt liste i alle fylker og fikk til sammen 1,1 % av stemmene, og fikk dermed ingen mandat på Stortinget. I Oslo fikk Rødt 3,2 % og manglet 2083 stemmer på å komme inn på Stortinget.



Ved lokalvalget i 2015 fikk Rødt henholdsvis 2 % og 2,2 % i kommune- og fylkestingsvalget.



27. august 2016 arrangerer Rødt festivalen Popvenstre for første gang. Tusen mennesker besøkte Kubaparken og tok del i møter, debatter, bokbad og konserter.



Fra 2021 til 2022 opplevde Rødt en eventyrlig medlemsvekst på mer enn 25 % nasjonalt. Rødt vokser fortsatt i alle fylker og har 13 760 medlemmer per 1. august 2022.



Rødt ble stiftet 11. mars 2007 på Håndverkeren konferansesenter i Oslo. Ved stiftelsen var vi rundt 1700 medlemmer. Torstein Dahle ble Rødts første partileder.



I lokalvalget 2011 stilte Rødt reine lister i 81 av 429 kommuner i samtlige 18 fylker. Resultatet ble 1,5 % i kommunevalget og 1,7 % i fylkestingsvalget.



Under landsmøtet i 2012 valgte Rødt en ny og yngre partiledelse. Bjørnar Moxnes ble partileder og Marie Sneve Martinussen og Marielle Leraand ble nestledere. Partiet velger seg kampen mot Forskjells-Norge som hovedsak.



Ved stortingsvalget i 2017 stilte Rødt liste i alle fylker og fikk til sammen 2,4 %. Partileder Bjørnar Moxnes ble Rødts første stortingsrepresentant.



Ved valget i 2007 måtte Rødt stille under navnet Rød Valgallianse en siste gang. Resultatet ble 2 % på landsbasis.



Ved stortingsvalget 2009 stilte Rødt liste i alle fylker og fikk til sammen 1,3 % av stemmene.



Under landsmøtet i 2010 blir Turid Thomassen ny leder i Rødt. Bjørnar Moxnes blir ny nestleder.



Lokalvalget 2019 var et nytt gjennombrudd med 3,8 % i kommunevalget og 3,9 % i fylkestingsvalget. Det aller beste resultatet fikk vi i Alstahaug kommune med hele 17,9 % av stemmene. Rødts Hanne Benedikte Wiig ble varaordfører i Nordlands-kommunen.



Ved stortingsvalget 2021 klarte Rødt noe ingen andre partier har klart tidligere: Vi ble det første partiet som har brutt sperrergrensa på 4 % siden denne ble innført for mer enn 30 år siden. Resultatet ble 4,7 % av stemmene, noe som ga oss åtte mandater på Stortinget.



Harde kår: Indiske arbeidere krever rett til å streike. Foto: ITUC.

Verre kår for arbeidsfolk verden over

Hvert år produserer den internasjonale fagbevegelsen International Trade Union Confederation (ITUC) rapporten Global Rights Index. Årets rapport avdekker de mest nedslående resultatene siden målingene begynte for ni år siden.

– Dessverre ser vi at faglige rettigheter ofte forvitrer i takt med dårligere vilkår for demokrati, sier LO-leder Peggy Hessen Følsvik i en pressemelding gjengitt på LOs nettsider.

– Jeg har selv møtt fagforeningsøstre og brødre fra Eswatini og Zimbabwe, og en rekke andre farlige land. Det gjør dypt inntrykk hvor farlig fagforeningsarbeid er, og overgrepene og truslene mange utsettes for, sier Hessen Følsvik.

Eswatini og Guatemala er i år nye land inne på lista over de ti landene hvor det er dårligst kår for arbeidsfolk. Ellers er Bangladesh, Belarus, Brazil, Colombia, Egypt, Myanmar, Filippinene og Tyrkia inne på verstinglista for 2022.

Rapporten avdekker at 87 % av de 148 landene som er med i undersøkelsen har krenket streikeretten, 79 % har krenket retten til kollektive forhandlinger og 77 % har begrenset arbeideres rett til å etablere eller bli med i en fagforening.

Brage Aronsen brage@roedt.no



Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Ihne Pedersen.

Sju av ti vil skattlegge de rike hardere

Sju av ti spurte i Dagbladets sommerundersøkelse, utført av Ipsos i midten av juni, vil ha skjerpet skatt for de rikeste. 30 prosent svarer «Ja, mye hardere», og 41 prosent svarer «Ja, litt hardere». Rødt-leder Bjørnar Moxnes er ikke overrasket over tallene.

– Nå er det mange ting som slår inn på en gang: økte strømpriser, økte drivstoffpriser, økte dagligvarepriser og rentehevinger. Folk er både frustrerte og rasende, særlig fordi at vi kan løse noen av disse problemene her på husetStortinget, ikke minst med en makspris på strøm. Folk blir først ranet av priseksplosjon på strøm, samtidig som de økte energikostnadene er en viktig årsak til at renten heves, som gjør ytterligere innhogg i folks lommebøker, sier Moxnes til Børsen.

– Folk er rasende som følge av regjeringens handlingslammelse. Hva i all verden er det Støre driver med på Statsministerens kontor? Han sier at vi må forberede oss på en tøff vinter, men han må ikke det. Han har 1,8 millioner kroner i lønn og 100 millioner kroner i formue. Han kommer til å klare seg fint.

Brage Aronsen brage@roedt.no



Belarus: Her fra en demonstrasjon i Minsk i 2020. Foto: Andrew Keymaster/Unsplash.

LO i Belarus tvangsoppløst

Faglige miljøer fordømmer dommen 18. juli fra belarusisk høyesterett som fastslår at Belarusian Congress of Democratic Trade Union (BKDP) og dens fagforeninger skal avvikles.

BKDP er hovedorganisasjonen i den uavhengige Belarusiske fagbevegelsen, med fire tilknyttede fagforeninger og til sammen 15 000 medlemmer. Flere ledere og medlemmer i hovedorganisasjonen er fengslet, inkludert BKDP-president Aliaksandr Yarashuk, melder nettstedet Fri Fagbevegelse.

Fungerende leder Maksim Pazniakou forteller i en pressemelding at de jobber med å stifte et internasjonalt byrå utgått av BKDP med mål om å reetablere hovedsammenslutningen.

– Rettssakene er en total skandale og hører ikke hjemme i en rettsstat. Belarus stiller seg her klart på siden av enhver internasjonalt anerkjent standard, sier IndustriALLs norske generalsekretær Atle Høie.

– Rødt fordømmer tvangsoppløsningen av BKDP og vil uttrykke vår dypeste solidaritet med de belarusiske arbeiderne som nå står uten sitt viktigste verktøy, sier Markus Hansen, leder i Heismontørens fagforening og faglig leder i Rødt.



Fengslet: BKDP-president Aliaksandr Yarashuk. Foto: Viasna Human Rights Center.

– BKDP har lenge markert seg som en regimekritisk organisasjon, og bidro til de store masseprotestene i Belarus etter det kontroversielle presidentvalget der Aleksandr Lukasjenko ble gjengvalgt i 2020. BKDP har også høylytt fordømt den belarusiske regjeringas delaktighet i Russlands folkerettsstridige invasjon av Ukraina. De fortjener vår støtte, sier Hansen.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

– Uholdbart at kvinner ikke får anmelde voldtekt

I midten av juni kunne Dagbladet avsløre svært lange ventetider for å anmelde voldtekter på sommeren. Nå krever Rødt at justisministeren kommer på banen.

Blant de Dagbladet snakket med var advokat Thomas Benestad og daglig leder Rannveig K. Andresen ved Dixi ressursenter mot voldtekt.

– Det har vært for lang ventetid i flere år. Dessverre er det sånn at folk ikke slutter å voldta selv om det er sommer, sier Andresen til Dagbladet.

Benestad sier det kan ta opp mot to måneder å få anmeldt en voldtekt om sommeren. I en e-post Benestad har fått fra politiet, som Dagbladet gjengir, bekreftes problemet langt på vei: «Dersom det gjelder mottak av anmeldelser, så tar vi ikke imot anmeldelser tilbake i tid i ukene 28-29-30, bare akutte hendelser. Vi på Mottak er i vanlig drift igjen f.o.m. 1.8.»

Storingsrepresentant Tobias Drevland Lund er rystet over e-posten.

– Vi kan ikke ha det sånn at man ikke får anmeldt etter noe så forferdelig som en voldtekt. Det er



Rystet: Stortingrepresentant Tobias Drevland Lund. Foto: Ihne Pedersen.

viktig at ofre får anmeldt overgrep hele året, sier Lund.

– Dette sommerstengt-svaret er en utfordring og en enda større belastning for kvinnene som har opplevd et forferdelig overgrep. Nå må justisministeren på banen for å sikre at kvinners rettssikkerhet blir ivaretatt. Hun må sikre bedre bemanning, slik at man også får mottatt anmeldelser på sommeren, sier Lund.

Brage Aronsen
brage@roedt.no



Lite bærekraftig: Cruiseskip i Stavanger. Foto: Guillaume Baviere/CC.

– Cruisetrafikken må reguleres

Kommunene må få mulighet til å begrense antallet cruiseanløp og stille strengere miljøkrav til cruisetrafikken, mener Rødt. Målet er økt lokalt selvstyre og mindre utslipp.

Siden årtusenskiftet har cruisetrafikken i Norge økt kraftig. Antall anløp nærmer seg en tredobling, mens antall passasjerer er mangedoblet fordi skipene blir stadig større. Nå er trafikken på vei opp igjen etter en pause under koronapandemien. Allerede i februar meldte NRK at det blir rekordmange cruiseskip i de store anløpshavnene i 2022.

– Cruisetrafikken er en form for masseturisme som det er nødvendig å regulere. Den er dårlig for klimaet og oppleves som en stor belastning for de kommunene som har flest cruiseanløp. Den medfører ganske store klimautslipp samtidig som cruiseturister er en gruppe som legger igjen relativt lite penger på stedene de besøker, sier stortingsrepresentant Sofie Marhaug.

Sammen med partikollega Geir Jørgensen har hun levert et representantforslag på Stortinget om strengere regulering av cruisetrafikken. I forslaget går de blant annet inn for krav om nullutslipp



Stortingrepresentant: Sofie Marhaug. Foto: Ihne Pedersen.

for alle cruiseskip i norske farvann innen 2026. De foreslår også å gi kommunestyrene direkte anledning til å regulere cruisetrafikken.

– I Stavanger har for eksempel havnestyret unnlatt å følge bystyrets ønske om å begrense antallet samtidige cruiseskip på besøk. Vi tror kommunene mangler de verktøyene de trenger lokalt til å ta de avgjørelsene som er best for kommunen og de som bor der. Det ønsker vi å bøte på med dette forslaget, sier Marhaug.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Vil kjøpe tilbake strandsonen

Rødt vil opprette et eget fond på 75 millioner for å ta strandsonerealer tilbake i offentlig eie.

Nye tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at hele 71 prosent av strandsonen i Indre Oslofjord er utilgjengelig for folk flest. For hele Norge er tallet 32 prosent. Det skriver Dagsavisen.

– Mange steder ser vi at det er stappfullt der det er plass eller mulighet til å bruke stranda. Det viser et behov blant folk som står i skarp motsetning til den privatiseringen av strandsonen vi har vært vitne til gjennom mange år. Folk som har god råd kan kjøpe seg inn, mens de områdene der vanlige folk kan ferdes blir mindre og mindre. Det er et stort problem at private spiser opp mer og mer av det som egentlig er fellesskapets, sier stortingsrepresentant Seher Aydar.

– Rødt vil naturligvis stanse framtidig privatisering av strandsonen. Men i tillegg ønsker vi å ta tilbake områder i offentlig eie. Derfor har vi i vårt alternative budsjett foreslått å sette av 75 millioner til offentlig oppkjøp av strandsonerealer og fjerning av stengsler.

– I fjor sommer kunne Røde Kors og Blå



Stortingrepresentant: Seher Aydar. Foto: Ihne Pedersen.

Kors melde om rekordmange henvendelser fra barnefamilier som rett og slett ikke har råd til ferie. Organisasjonene som lager ferietilbud for familier med dårlig råd må avvise de fleste som tar kontakt. Dét viser hvor viktig det er å ha mulighet til å ta med familien og barna på stranda i byen sin og ha en god ferieopplevelse der man bor, sier Aydar.

Brage Aronsen
brage@roedt.no



NAV: Skal være sikkerhetsnett, ikke mistillitsregime. Foto: Brage Aronsen.

– NAV opptrer som et mistillitsregime

Ikea-ansatte med migrene, vondt i ryggen og magesjau blir bedt om å komme på jobb. Det forteller to tillitsvalgte til nettstedet Fri Fagbevegelse. Nestleder Christian Kaborg ved HK-klubben ved Ikea Furuset og hovedtillitsvalgt Tormod Aarum viser til at rådgivende lege Gudleik Leir fra NAV fortalte lederne ved varehuset at de kan og bør bestride sykemeldinger.

– Det resulterer i at de ansatte føler seg mistenkeliggjort, sier Aarum til Fri Fagbevegelse. Rødts Seher Aydar reagerer sterkt på NAV-legens utsagn.

– Ikea oppfordrer sine unge ledere til å bestride sykemeldingene til de personene de har ansvar for. Det gjør meg forbanna, sier hun.

– NAV skal fungere som et sikkerhetsnett i tilfelle vi blir syke. Her ser vi det motsatte. NAV opptrer her som et mistillits- og kontrollregime.

– Det er utrolig at NAV – og i dette tilfellet Ikea – vil bruke en lege som undergraver og mistenkeliggjør folk på den måten. Ordningen med å ha NAV-ansatte leger, som aldri møter pasientene, er ikke greit. Ordningen må avsluttes, sier Aydar.

Brage Aronsen brage@roedt.no



Overforbruk: Luksusforbruk må bekjempes hardere, mener Rødt. Foto: Gabrielle Ribeiro/Unsplash.

Overforbruksdagen kommer tidligere hvert år

Earth Overshoot Day, dagen da verden har brukt opp hele årets «kvote» av jordas fornybare ressurser, kommer tidligere hvert år. Det er organisasjonen Global Footprint Network som regner seg hvert år fram til hva som er den såkalte overforbruksdagen, internasjonalt kjent som Earth Overshoot Day. I år kom dagen torsdag 28. juli.

– Dette er jo tall som gjelder for hele verden, men hvis alle hadde hatt like høyt forbruk som oss nordmenn ville overforbruksdagen kommet mye tidligere. Finansdepartementet forventer at privat forbruk i Norge vil øke med 11 % i 2022. Utviklinga går altså i feil retning, sier nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen.

– Det er dessuten en forskjells-dimensjon i dette. De rike forbruker mye mer enn de fattige. Likevel sendes regninga for klimakrisa til de som har minst, mens de rike kan kjøpe seg ut av dugnaden. Det er dypt urettferdig.

– Et av de mest effektive tiltakene for å få ned luksusforbruket er å skatte de rikeste hardere. Rødt ønsker også å sette ned en kommisjon som skal se på klimautslipp forbundet med unødvendig luksusforbruk.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Annonse:



Det trengs et parti som er på lag med arbeidsfolk. Støtt Rødts faglige arbeid!

Vipps: #557255
Konto: 1254.62.98858

Hva skjer?

27. august

Popvenstre

Kubaparken, Oslo. popvenstre.no

3. september

Vestlandskonferanse om energi og miljø

Åsane kulturhus. roedt.no/hordaland

8. september

LOs utdanningskonferanse

Sørmarka. lo.no

10. september

Aksjonsdag mot Forskjells-Norge

Hele landet. roedt.no

24. september

Sirkulærkonferansen

Scandic Bergen City. roedt.no

25. september

50 år siden folkets nei

Hele landet. neitileu.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

Annonse:

Få med deg siste nummer av Gnist!

Linn Stalsberg om de nye 20-årene: Vi må organisere oss! // Sofie Marhaug: Kraften som var vår // Venstresida og Ukraina // Slaget om Barentshavet

Abonner på Gnist
100 kr for første år

Send mail til
gnist@marxisme.no
for bestilling.

Eller kjøp nummeret
på www.marxisme.no



Annonse:

Studiebok:

Forstå for å forandre

KUN
95,-

FORSTÅ
for å
FORANDRE

Bestill på:
marxisme.no



Annonse:

Ny pin:

Rødts jubileums-pin



50,-

Rødt feirer 15 år med en helt ny jubileums-pin.

Bestill på
roedt.signon.no

Bli medlem i Rødt!

Send sms med «Rødt [navn] [din e-post] [din adresse]» til 2090 eller se roedt.no/bli-medlem



fb.me/roedt



@rauddt



@stemroedt

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

